1840. No. 83.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, den 16 OCTOBER.

De GOUVERNEUR van de Provincie *DRENTHE*,

Gelet op de bepalingen der wetten op de Nationale Militie, betrekkelijk de inspectie der Verlofgangers, en op de verdere deswege bestaande verordeningen;

Gehoord het ter zake gerapporteerde;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De driemaandelijksche inspectiën der Verlofgangers van de Nationale Militie, met uitzondering van zoodanige manschappen, die bij de *reserve* ingedeeld of overigens *ongekleed*, met onbepaald verlof gezonden zijn, zullen gedurende het verlofsjaar 1840—1841, door den Militie-Commissaris in deze Provincie, in de respective hoofdplaatsen der Militie-kantons, worden gehouden: *a.* voor het kanton *Meppel*, op maandag den 9 November 1840, maandag den 15 Februarij 1841, maandag den 10 Mei 1841, en maandag den 9 Augustus 1841; *b.* voor het kanton *Hoogeveen*, dingsdag den 10 November 1840, dingsdag den 16 Februarij 1841, dingsdag den 11 Mei 1841, en dingsdag den 10 Augustus 1841; voor het kanton *Emmen*, donderdag den 12 November 1840, donderdag den 18 Februarij 1841, woensdag den 12 Mei 1841, en woensdag den 11 Augustus 1841; en *d.* voor het kanton *Assen*, op zaturdag den 14 November 1840, zaturdag den 20 Februarij 1841, vrijdag den 14 Mei 1841 en vrijdag den 13 Augustus 1841, — *telkens des voordemiddags te negen uur.*

Art. 1—6 enz.

Extract dezer, bevattende het 1ste artikel, zal worden opgenomen in de *Drentsche Courant.*

Assen, den 14 October 1840.

De Gouverneur voornoemd,
VAN HARENCARSPEL ECKHARDT.

'SGRAVENHAGE, den 11 October.

Den 10 dezer heeft Z. M. het volgend besluit genomen:

Gezien de wet van den 4 September l.l. (*Staatsblad* nr. 58);

Gelet op het eerste gedeelte van art. 1 der additionele artikelen van de Grondwet;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De drie artikelen, krachtens de wet van den 4 September l.l. (*Staatsblad* nr. 58) ingelascht achter het 75ste artikel der Grondwet, worden, met den dag van morgen, den 11 dezer, in volle uitwerking gesteld.

Art. 2. Te rekenen van hetzelfde tijdstip, zullen alsoo ook alle onze besluiten en beschikkingen, alvorens ten uitvoer te kunnen worden gelegd, moeten voorzien zijn van de mede-onderteekening van het hoofd van het departement van algemeen bestuur, waartoe dezelve behooren.

De dagorder, door Z. M. bij de aanvaarding der Regering aan de troepen uitgevaardigd, luidt als volgt:

» *Generaals, officieren van alle rangen, onder-officieren, en gij, soldaten en schutters!*

De gewigtige gebeurtenissen van gisteren zijn u allen thans bekend gemaakt. Gij hebt den eed van trouw aan mij afgelegd en voor het eerst verschijn ik als Koning in uw midden, maar blijve ook nog als uw Opperbevelhebber, daar de betrekkingen, die tusschen u en den Veldmaarschalk bestonden, niet door mij worden nedergelegd; want de Koning, zoo lang God hem daartoe de krachten geeft, is in tijden van gevaar de ware leidsman zijner krijgsbenden, en in tijd van vrede hun toevoorzigt, de vader die voor hen zorgt. Maar daarentegen ook verwacht ik, als Koning, voortdurend van u allen trouw, handhaving van krijgstucht en een onafgebroken streven bij tijden van rust en vrede, om u te bekwamen tot den krijg. Hebt dan nogmaals hier een warmen dank voor uwe vroeger onder mijne oogen gepleegde daden, die nooit door uwen Koning kunnen of zullen vergeten worden. (*get.*) WILLEM."

Gisteren middag ten drie ure heeft het Corps Diplomatiek zijne opwachting gemaakt bij Z. M., ten einde Hoogstdenzelve te complimenteren bij gelegenheid van zijn optreden als Koning der Nederlanden. Dienzelfden dag, des morgens ten tien ure, is er bij Z. M. kabinetsraad van de Ministers gehouden. Heden middag is er ten Hove familie-diner gehouden. HH. MM. de Koning en de Koningin, HH. KK. HH. de Prins van Oranje, Prins *Alexander* en Prinses *Sophia*, alsmede HH. KK. HH. de Prins en Prinses

Frederik der Nederlanden, hebben dezen ochtend de openbare godsdienstoefening in de Kloosterkerk alhier, onder het gehoor van ds. *Ruitenschild*, bijgewoond. De godsdienstleeraar had de woorden des Psalmdichters in Psalm 84 vers 13. *Heere der heirscharen, welgelukzalig is de mensche, die op U vertrouwt*, tot tekst gekozen. Na de talrijke toehoorders, als Christenen en als Nederlanders, op de heilrijke vruchten van het vertrouwen op de hulp en bijstand des Allerhoogsten te hebben gewezen, heeft de Leeraar in dien geest meer bijzonder den Koning en de Koningin aangesproken, en is hij de tolk geweest van hetgene geheel de natie bij de troonsbeklimming van *Willem II* en van zijne Gemalin gevoelt, wenscht en vertrouwt. Met vurige gebeden voor het heil van den nu reeds zoo innig geliefden Koning en Koningin, van geheel het Vorstelijk Geslacht en van het lieve Vaderland, is deze godsdienstoefening besloten. In zijn gebed was ds. *Ruitenschild* ook den eerbiedwaardigen Monarch indachtig, die thans de kroon heeft nedergelegd, maar wiens weldadige Regering nog bij het late nageslacht in zegening zal blijven.

— Heden middag werd de Burgemeester dezer stad vereerd met een bezoek van den Secretaris van H.M. de Koningin, welke Z. E. A., in naam van hoogstdezelve, eene som van *twee duizend guldens* ter hand stelde, bestemd voor de armen dezer stad, en door H. M. uitgereikt ter gelegenheid van de plegtige gebeden, dezen dag ten Hemel opgezonden voor de gelukkige Regering van haren doorluchtigen Gemaal, onzen geëerbiedigden Koning.

— Naar men verneemt, zijn reeds onderscheidene buitengewone Gezanten naar buiten 's lands vertrokken, om de tijding van den afstand van den troon van Koning *Willem I* en de troonsbeklimming van Koning *Willem II* aan de vreemde Hoven officieël bekend te maken.

Men verwacht, dat de hoofdstad eerlang door HH. MM. den Koning en de Koningin bezocht zal worden. De schutterij aldaar is, maandag namiddag ten 12½ ure, onder de wapenen gekomen, tot het afleggen van den eed van getrouwheid.

— Men verneemt, dat Z. M. bij Hoogstdeszelfs besluit van eergisteren ten gevolge der onlangs vastgestelde wet tot splitsing der provincie Holland, de afgevaardigden van die provincie op nieuw heeft benoemd tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met bepaling tevens, welke leden uit Noord-Holland en welke uit Zuid-Holland geacht zullen worden te zijn afgevaardigd.

— Den 12 October. Naar men verneemt, zal de plegtige inhuldiging des Konings, in de stad Amsterdam, in den loop der maand November aanstaande plaats hebben.

— Z. M. heeft den graaf *van Rechteren*, op het daartoe door denzelven gedane verzoek, eervol ontslagen uit de betrekking van Gouverneur der provincie Vriesland, waartoe hij door den vorigen Koning benoemd was. Voorts heeft Z. M. tot Gouverneur van Vriesland aangesteld den Staatsraad *M. P. D.* Baron *van Sytzama*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die op heden den eed, als zoodanig, in handen van Z. M. heeft afgelegd.

— Morgen zullen de Presidenten, Vice-presidenten en Leden van den Hoogen Raad der Nederlanden en van het provinciaal Hof van Holland, in hun costuum, bij Z. M. worden toegelaten.

— Men schrijft uit Rome: Naar men zegt, is de kanunnik *Tirabassi*, in plaats van monseigneur *Antonucci*, onlangs tot Bisschop van Montefelt verheven, tot Pausselijk-legaat bij het Hof der Nederlanden benoemd.

BRUSSEL, den 11 October.

Koning *Leopold* is eergisteren avond van Wiesbaden alhier teruggekeerd. Vóór zijn vertrek heeft Z. M. een onderhoud met den Graaf *von Mu[...]* *Bellinghausen*, President der Duitsche Bondsvergadering, en met den bankier *von Rotschild* gehad.

— Den 12 October. De Baron *van Zuylen van Neyevelt* is gisteren hier uit 's Gravenhage aangekomen, om den Koning de troonsbeklimming van Koning *Willem II* aantekondigen.

FRANKFORT, den 9 October.

Blijkens de berigten uit Pruissen, heeft het voorstel der provinciale Stenden van Oost- en West-Pruissen, betreffende de invoering eener meer algemeene volks-vertegenwoordiging of Constitutie, en het dienaangaande door den Koning gegevene antwoord daar te lande eenen ongemeen diepen indruk gemaakt, en houdt men er zich bij voortduring met deze aangelegenheid bezig. Men verneemt thans, dat de genoemde Stenden-vergadering het besluit, om zoodanig voorstel te doen, met bijna algemeene stemmen genomen heeft. Slechts 5 leden hebben zich daartegen verklaard, en terstond bij den Koning een adres ingediend, waarin zij tegen het voorstel protesteerden. Dit protest heeft een overgroot aantal kiezers, te Koningsbergen wonende, of daar aanwezig bij gelegenheid van de plegtigheid en de feesten der huldiging, bewogen, om van hunnen kant terstond een adres van den Koning toetezenden, waarin zij tegen dat protest der minderheid opkwamen en het door de Stenden-vergadering genomene besluit ondersteunden. Naar men meldt, zouden ook de Stenden van andere provincien bedacht wezen op het doen van voorstellen aan den Koning, betreffende de bedoelde aangelegenheid; niet zoo zeer, om in het thans openlijk kenbaar gemaakte besluit van Z. M. te dien aanzien, hetwelk over het algemeen bijval vindt, eenige verandering te bewerken, als wel om bij deze gelegenheid mede van de denkwijze

der andere gewesten over dit belangrijk punt te doen blijken.

— Te Berlijn worden de werkzaamheden der commissie voorbereid, welke over het al of niet verlengen der handelstractaten moet raadplegen, tijdelijk met de Nederlanden, Hamburg en Bremen gesloten.

— In Zuricher bladen leest men, dat het Voorzittend Kanton, den 21 laatstleden, in naam van het Bondgenootschap, een handelsverdrag met de Nederlanden heeft gesloten, hetwelk aan de Standen ter ratificatie zal worden medegedeeld.

— Volgens van goederhand ontvangen narigten lijdt het geenen verderen twijfel, *dat de aanwending der besloten dwang-maatregelen tegen Mehemed-Ali onafgebroken zal worden voortgezet, tot dat het groote doel, hetwelk de hooge contracterende partijen hebben vastgesteld, volstandig is bereikt.*

— Men schrijft uit Hanover: Bij besluit van den 7den dezer, heeft de Regering den uitvoer van paarden uit dit Koningrijk verboden, op straffe van verbeurd-verklaring der paarden en van geldboete.

LONDEN, den 10 October.

De alderman Lord *Johnson* is tot Lord-Maire van Londen benoemd.

— Het eiland Jersey wordt in sterken staat van tegenweer gesteld.

— Den 10 October ('s avonds). Naar men verzekert, is eene nota van het Fransche Bewind bij Lord *Palmerston* ingediend, welke, ofschoon in een ernstigen toon opgesteld, van eenen verzoenenden aard is, en de deur voor eene schikking openlaat, indien aan het Fransche Bewind eenige concessiën gedaan worden.

PARIJS, den 8 October.

Prins *Louis Napoleon* is dezer dagen naar de vesting Ham overgebragt, na gisteren door het Hof der Pairs tot levenslange opsluiting in eene der binnenlandsche vestingen te zijn veroordeeld. Graaf *Montholon*, *Parquin*, *Lombardo* en *Persigny* zijn tot twintigjarige gevangenis, de overige aangeklaagden, voor zoo ver zij niet, bij gebrek aan genoegzaam bewijs van schuld, op vrije voeten gesteld zijn, tot tien of vijf jaren gevangenis verwezen, alsmede tot betaling der kosten en verlies hunner titels, rangen en decoratien.

— Het nieuw Spaansch Ministerie, door *Espartero* gevormd, bestaat uit de heeren *J. Ferrer*, Vice-President van den raad en minister van buitenlandsche zaken, *M. Chacon*, voor oorlog, *J. Frias*, voor marine, *Gomez Bercera*, voor justitie, *de Gamboa*, thans consul te Bayonne, voor financien en *Cortina*, voor binnenlandsche zaken. De bewegingspartij vordert nu nog een ander Regentschap als dat der Koningin weduwe.

— Den 10 October. De zamenroeping der beide wetgevende Kamers wordt algemeen goedgekeurd, maar de gevoelens loopen uiteen omtrent hetgene de Kamers beslissen zullen, daar zoowel de partij, welke den oorlog wil, als die, welke den vrede wenscht behouden te zien, hare hoop op de Volksvertegenwoordigers schijnt te vestigen.

— Onder de menigte heerscht veel opgewondenheid. Dezelve is veelal door den hoogen toon der ministeriële bladen te weeg gebragt, en het schijnt moeite te zullen kosten, om de gemoederen weder te bezadigen.

GRONINGEN, den 10 October.

Eergisteren heeft de hooggeleerde heer mr. *C. Star Numan* het Rectoraat dezer Hoogeschool overgedragen aan den Hoogleeraar *J. Baart de la Faille*, met het houden eener plegtige Latijnsche redevoering. — Tot Secretaris van den Academischen Senaat is benoemdde Hoogleeraar *A. A. Sebastian.*

ASSEN, den 15 October.

Naar men verneemt, zal Z. M. de afgetreden Koning voortaan den titel voeren van »Koning *Willem Frederik*, Graaf van Nassau." — Men wil weten, dat Z. M. na de opening van de zitting der Staten-Generaal, zich herwaarts zal begeven, om de doopplegtigheid van den jonggeboren Erfprins van Oranje bij te wonen. Men voegt er bij, dat Hoogstdezelve voornemens is, om een geruimen tijd des jaars in deze Hofstad of op het Huis ten Bosch, door te brengen.

— De berigten heden avond door de post aangebragt vermeerderen steeds de hoop, dat de vrede zal behouden blijven. Gewigtig binnenlandsch nieuws is er niet.

Iets over de Kanalisatie van Drenthe.

»Waakt op, Koevordenaren! uit uwe verderfelijke sluimering, een booze geest waart om u," zoo riep onlangs (*) iemand den bewoners van Koevorden toe. Hij meende, dat zij sliepen; maar hem zelven waren ongetwijfeld de oogen zwaar van slaap, toen hij een boozen geest zag, waar anderen eene bode van welvaart, een verspreider van zegeningen zien. Die booze geest is de aanstaande Kanalisatie van Drenthe.

Nu men de beleefdheid gehad heeft, die droomgezigten aan het publiek mede te deelen, en wel als gedachten eens wakenden, vind ik mij verpligt daar nevens te stellen, wat iemand ziet, die de oogen behoorlijk open heeft. Vooreerst merkte de geestenziener op, dat *Provincialismus* of *Provincie-ijver* (dit is eene vertaling ten dienste van Semi-Puristen, eene vertaling, waarvoor men dank moet weten) het plan van die Kanalisatie had ingegeven, en dit mishaagde hem; maar een wakende beseft niet, hoe het anders zou kunnen zijn. Zou men provinciale werken ondernemen in het belang eener andere provincie? zouden de Gouverneur en de Staten van Drenthe een plan van kanalisatie beramen ten gunste, b.v., van Overijssel? Zoo lang die van Overijssel niet voor Drenthe beraadslagen, zullen die van Drenthe het niet voor Overijssel doen, en ik geloof ook geenszins, dat beide gewesten er bij winnen zouden, als hare Staten hunne attributen ruilden.

Het scheen hem verder toe, dat men zich bij dat plan ten hoofddoel gesteld had, *zoo veel mogelijk alle gemeenschap met naburige gewesten te vermijden:* een zonderling doel bij het daarstellen van middelen van gemeenschap. Het ware doel is drieledig : 1°. het bevorderen van de af-

graving der in dat deel van Drenthe aanwezige menigvuldige hooge veenen; 2°. het daarstellen van een middel van vervoer voor de daar zich bevindende keijen; 3°. het daarstellen van een middel, om de aangrenzende heidevelden te doen bebouwen, door den aanvoer en afvoer min kostbaar te maken. Zoo worden de doeleinden der Kanalisatie opgegeven in het bekende belangrijke werk van mr. *Greveling*, blads. 60, die deze drie doeleinden in het oog houdt, en dadelijk doet zien dat de Dedemsvaart bij geene mogelijkheid in de plaats der Beilervaart kan gesteld worden. Dan immers werd het tweede en het derde doeleinde in het geheel niet en het eerste slechts ten deele bereikt. Ook de meest universalistische man kon tot zulke doelen geene andere middelen aanwenden, en onze Gouverneur en Staten zouden, bij geene mogelijkheid, de Dedemsvaart in het plan kunnen opnemen, zoo lang deze provinciale onderneming ten nutte der provincie wordt ondernomen.

Dit in het algemeen. Verder heeft onze vriend ontdekt, dat bij dat plan *de belangen van Koevorden geheel werden voorbij gezien*, ja, *dat door deszelfs uitvoering de ondergang dier stad voltooid werd.* Wat het eerste aangaat: ook als het zoo ware, dat bij het plan van kanalisatie geen voordeel aan Koevorden toegedacht werd, zou dit plan daarom niet meer afgekeurd moeten worden. Te regt zeide onze vorige Gouverneur, in zijne aanspraak aan de Staten: »Ik geheel bestaat uit onderdeelen, even zoo eene Provincie. Wanneer, opvolgend, ten behoeve van het eene en vervolgens van een ander gedeelte doelmatige werken worden daargesteld, dan krijgt, zoo doende, elk deel zijne beurt en het geheel maait eindelijk de vruchten van het zaad, in de onderdeelen geworpen vruchten; maar, om tot zoodanigen gewenschten uitslag te geraken, dient men niet op de goudschaal afte wegen, of de eene wat meer of minder oogenblikkelijk voordeel dan de andere van eenige onderneming trekt, want alsdan geschiedt noch het eene noch het andere en komt niets tot stand komen en het geheel blijft eindelijk van den oogst verstoken." (Zie *Drentsche Courant* van den 4 Augustus ll. nr. 62).

Wat den gevreesden ondergang betreft, de Kanalisatie zoude *de bloeijende weekmarkten van Koevorden vernietigen*, heet het. Zoo dit het geval werd (hetgeen voor ons nog aan vele twijfelingen onderhevig is), dan zou dit daardoor veroorzaakt worden, dat de landlieden, na de daarstelling van het Kanaal, hunne producten met meerder voordeel naar andere markten konden vervoeren; en zou dan Koevorden kunnen verlangen, dat, om hare markt te bevoordeelen, de verbouwers schade leden en geringer winsten maakten? Neen! wie er ook bij lijde, de belangen der verbouwers moeten in de *eerste plaats* en *boven al* op het oog gehouden worden, niet die van de tweede hand; dit is en blijft en eenigzins geschikt om het verbouw te vermeerderen.

Maar het is er verre af, dat bij gemeld plan de belangen van Koevorden zouden zijn voorbij gezien. Wij willen er niet van spreken, dat het geheele gewest en zoo ook middelijk alle afzonderlijke deelen van het gewest, ook de westelijke, tot welke het Kanaal niet reiken zal, er bij winnen; Op de bijzondere belangen van Koevorden is ook acht gegeven. Overgroot zijn de nadeelen, welke de omstreken van Koevorden, ten gevolge van overtollig water, ondervinden: deze bezwaren nu zouden, door het uitvoeren van het onderhavig plan van kanalisatie, opgeheven worden, zoo als breeder door den heer *Greveling*, in het boven aangehaalde werk blads. 67 volg., aangetoond is. — Voor hem, die het bovenstaande gelezen heeft, behoeven wij over het gezegde, *dat Koevorden aan haar lot overgelaten wordt en van haar eigen gewest geen bijstand te hopen heeft*, niets aanteemerken.

Wij eindigen, met den wensch te uiten, dat de uitvoering van het heilzaamste plan, dat er in lang ontworpen is, niet moge worden vertraagd of belemmerd door ondergeschikte, persoonlijke of plaatselijke belangen.

(*) Groninger Courant van den 2 dezer No. 79.

*** Na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 25 jaren overleed, in den ouderdom van 48 jaren en 8 maanden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de heer Mr. *Vincentius van Glinstra de Swart*, laatstelijk Advocaat te dezer stede.

Meppel, G. A. M. VAN WAGENINGEN,
den 8 October 1840. wed. *van Glinstra de Swart.*

*** De Secretaris der Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Drenthe verwittigt hierdoor de belanghebbende, dat opgemelde Commissie, maandag den 2 November e. k., des avonds om 5 uur, en volgende dagen, hare gewone najaarsvergadering in eene der localen van het Gouvernementshuis te Assen zal houden; zij, die verlangen alsdan tot een examen in de Heel-, Vroed- of Artzenijmengkunde of eenigen anderen betrekkelijken tak toegelaten te worden, zullen zich acht dagen te voren, voorzien van de noodige stukken, daartoe moeten aangeven bij den President den Heer *G. H. Amshoff*, med. chir. [illegible] Dr. te Hoogeveen.

Zuidlaren, den 10 October 1840.

Namens de Commissie voornoemd,
De Secretaris,
Dr. P. B. PRUISSEN.

*** De Commissie van Landbouw in de Provincie Drenthe maakt bekend, dat zij hare gewone najaarsvergadering zal houden te Assen op maandag den 2 November eerstkomende.

De Commissie van Landbouw voorn.,
H. TONCKENS. *Secretaris.*

*** Ten kantore van *H. J. Oosting* te Assen wordt dagelijks gevaceerd tot de overname van Obligatien, Rusland, *Hope & Comp.*, om dezelve van *nieuwe stellen Coupons* te doen voorzien.

ASSEN. *Marktdag van den 15 October 1840.*
ROGGE, *f* 5-55 a *f* 4-90. BOEKWEIT, *f* 5-40 a *f* 4 [illegible]
BOTER, *f* 0-70 a *f* 0-62½.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.
AMSTERDAM, den 14 October.

Werk. Sch 2½ pct	49⅝ a ¾	Kansbiljetten . . .	21⅝ a [illegible]
Dito 5 pct. . . .	95⅞ a 95⅞	Handelm. . . .	159 a [illegible]

Te Assen, bij VAN GORCUM *en* COMP, *Provinciale Drukkers.*